

สาธารณรัฐอิรัก (Republic of Iraq)

เมืองหลวง กรุงแบกแดด

ที่ตั้ง ภูมิภาคตะวันออกกลาง ระหว่างเส้นละติจูดที่ 29-37 องศาเหนือ กับเส้นลองจิจูดที่ 39-47 องศาตะวันออก มีทางออกทะเลสู่อ่าวเปอร์เซียซึ่งอยู่ทางด้านใต้ของประเทศ พื้นที่ 438,317 ตร.กม. มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 60 ของโลก มีพรมแดนทางบกยาว 3,809 กม. และมีชายฝั่งยาวประมาณ 58 กม.

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดกับตุรกี (367 กม.)
ทิศใต้	ติดกับซาอุดีอาระเบีย (811 กม.) และคูเวต (254 กม.)
ทิศตะวันออก	ติดกับอิหร่าน (1,599 กม.)
ทิศตะวันตก	ติดกับจอร์แดน (179 กม.) และซีเรีย (599 กม.)

ภูมิประเทศ พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทะเลทรายและที่ราบกว้างใหญ่ตลอดแนวพรมแดนที่ติดกับอิหร่าน พื้นที่ทางภาคใต้เป็นที่ราบลุ่ม หนอง บึง มีเทือกเขากั้นพรมแดนกับอิหร่านและตุรกี แม่น้ำสายหลัก 2 สาย ไหลผ่านกลางประเทศ คือ แม่น้ำไทกริส ความยาว 1,950 กม. และแม่น้ำยูเฟรติส ยาว 3,596 กม. เป็นแหล่งพลังงานและทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ กระแสน้ำจะไหลเชี่ยวในฤดูใบไม้ผลิ ทำให้เกิดอุทกภัยในที่ราบลุ่ม

ภูมิอากาศ ฤดูร้อน ช่วง เม.ย.-ต.ค. อากาศร้อนและแห้งแล้งแบบทะเลทราย เฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ทางตะวันตก ตะวันตกเฉียงใต้ และตะวันออกของประเทศ โดย ส.ค.เป็นช่วงที่ร้อนที่สุด อุณหภูมิอาจสูงกว่า 45 องศาเซลเซียส ฤดูหนาว ช่วง พ.ย.-ก.พ. เฉพาะอย่างยิ่งช่วง ม.ค. บริเวณเทือกเขาทางเหนือ มีอากาศหนาวจัด อุณหภูมิ 3-10 องศาเซลเซียส (เคยมีอุณหภูมิต่ำกว่าจุดเยือกแข็ง) และมีหิมะตกหนักเป็นครั้งคราว ซึ่งหิมะเหล่านี้จะละลายในฤดูใบไม้ผลิ บางครั้งทำให้เกิดอุทกภัยต่อเนื่องถึงบริเวณตอนกลางและตอนใต้ของประเทศ ขณะที่ช่วง ธ.ค. เป็นช่วงที่มีฝนตกชุก ภัยธรรมชาติอื่น ๆ ได้แก่ พายุฝุ่นและพายุทราย

ประชากร 45,778,000 คน (ประมาณการปี 2568) เชื้อสายอาหรับ 75-80% เคิร์ด 15-20% เตอร์โกมาน ยาซิดี อัสซีเรียน เบดูอินและอื่น ๆ 5% อัตราส่วนของประชากรจำแนกตามอายุ : วัยเด็ก (0-14 ปี) 35.9% วัยรุ่นถึงวัยกลางคน (15-64 ปี) 60.44% วัยชรา (65 ปีขึ้นไป) 3.66% อายุขัยเฉลี่ยของประชากรโดยรวม 73.7 ปี อายุขัยเฉลี่ยเพศชาย 71.9 ปี อายุขัยเฉลี่ยเพศหญิง 75.7 ปี อัตราการเกิด 23.7 คน ต่อประชากร 1,000 คน อัตราการตาย 3.9 คน ต่อประชากร 1,000 คน อัตราการเพิ่มของประชากร 2.5%

ศาสนา ศาสนาประจำชาติ คือ ศาสนาอิสลาม มีผู้นับถือ 95-98% (ชีอะฮ์ 64-69% และซุนนี 29-34%) คริสต์ 1% และอื่น ๆ 1-4%

ภาษา ภาษาราชการ คือ ภาษาอาหรับและเคิร์ด ส่วนภาษาเติร์กเมน อัสซีเรีย (อราเมอิกใหม่) และอาร์เมเนีย เป็นภาษาราชการในพื้นที่ที่มีชนเชื้อสายเหล่านี้เป็นชนส่วนใหญ่

การศึกษา อัตราการรู้หนังสือ 84.1% (ประมาณการปี 2564) การเรียนการสอนใช้ภาษาอาหรับเป็นหลัก แต่ในระดับอนุบาลบางแห่งของเมืองในภาคเหนือใช้ภาษาเคิร์ด จัดระบบการศึกษาเป็น 4 ระดับ ได้แก่ อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา รัฐบาลเป็นผู้ควบคุมระบบการศึกษา โดยรัฐธรรมนูญกำหนดให้ประชาชนได้รับการศึกษาโดยไม่ต้องจ่ายค่าเล่าเรียน และสตรีได้รับการสนับสนุนให้ได้รับการศึกษาจนถึงระดับมหาวิทยาลัย โดยมีมหาวิทยาลัยของรัฐบาลกลางประมาณ 26 แห่ง อยู่ในแบกแดด 5 แห่ง และมหาวิทยาลัยเอกชนประมาณ 28 แห่ง

การก่อตั้งประเทศ เป็นดินแดนที่มีประวัติศาสตร์และแหล่งอารยธรรมเก่าแก่ที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก ซึ่งรู้จักในชื่อว่า เมโสโปเตเมีย ก่อนกลายเป็นส่วนหนึ่งของจักรวรรดิออตโตมานและตกอยู่ภายใต้การปกครองของสหราชอาณาจักรหลังสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 1 เมื่อปี 2463 จนถึงปี 2475 จึงได้รับเอกราชเป็นราชอาณาจักรฮัชไมต์อิรัก (Hashemite Kingdom of Iraq) แต่ต่อมากองทัพอิรักก่อการปฏิวัติที่เรียกว่า 14 July Revolution เพื่อโค่นล้มระบอบกษัตริย์และเปลี่ยนการปกครองเป็นสาธารณรัฐตั้งแต่ปี 2501 โดยมีพลจัตวา อับดุลกะรีม กอซิม ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีคนแรก และมีการทำรัฐประหารเพื่อโค่นล้มผู้นำอิรักอีกหลายครั้ง จนกระทั่งประธานาธิบดีคืออดาม ฮุซัยน์ (ซัดดัม ฮุเซน) ประธานาธิบดีคนที่ 5 (รับตำแหน่งตั้งแต่ปี 2522)

ถูกสหรัฐฯ ทำสงครามโค่นล้มเมื่อปี 2546 ส่งผลให้อิรักถูกยึดครองภายใต้การบริหารของนายพอล เบริเมอร์ จนถึง มิ.ย.2547 จึงมีการส่งมอบอิปไตยให้รัฐบาลชั่วคราวของชาวอิรักภายใต้การนำของนายขอซี มัชอัล อัลยาร์ว ก่อนที่กระบวนการถ่ายโอนอำนาจให้รัฐบาลถาวรของอิรักแล้วเสร็จเมื่อ เม.ย.2548

วันชาติ 3 ต.ค. (วันที่สันนิบาตชาติประกาศให้เอกราชจากอาณัติของสหราชอาณาจักรเมื่อปี 2475)

การเมือง ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย มีประธานาธิบดีเป็นประมุขของรัฐ และ นรม.เป็นหัวหน้า คณะรัฐบาล ประธานาธิบดีคนปัจจุบัน คือ นายอับดุลละฎีฟ เราะซิด (อายุ 82 ปี/ปี 2569) จากพรรค Patriotic Union of Kurdistan (PUK) ของชาวเคิร์ด ดำรงตำแหน่งเมื่อ 17 ต.ค.2565 นรม. คนปัจจุบัน คือ นายมุฮัมมัด ชิยาว์ อัลซูดานี (อายุ 56 ปี/ปี 2569) สังกัดพรรค Furatayn Movement สาบานตนเข้ารับตำแหน่งอย่างเป็นทางการเมื่อ 28 ต.ค.2565

ฝ่ายบริหาร : ประธานาธิบดีและรองประธานาธิบดีมาจากการเลือกตั้งโดยรัฐสภาด้วยคะแนนเสียงอย่างน้อย 2 ใน 3 วาระดำรงตำแหน่ง 4 ปี และดำรงตำแหน่งได้ไม่เกิน 2 วาระ ประธานาธิบดีมีอำนาจจำกัดเพียงให้สัตยาบันสนธิสัญญาระหว่างประเทศและกฎหมายที่ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา อภัยโทษผู้มีความผิดตามที่ นรม.เสนอ และดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการทหารสูงสุด แต่เป็นเพียงตำแหน่งเกียรติยศเชิงพิธีการ อย่างไรก็ตาม ประธานาธิบดีมีอำนาจยับยั้งกฎหมายให้รัฐสภากลับไปทบทวนใหม่ได้ ส่วน นรม.เป็นผู้มีอำนาจบริหารประเทศอย่างแท้จริง วาระดำรงตำแหน่ง 4 ปี ไม่จำกัดวาระ อำนาจแต่งตั้ง นรม. เป็นของสภาประธานาธิบดี (ประกอบด้วย ประธานาธิบดี และรองประธานาธิบดี 2 คน ที่ได้รับเลือกจากรัฐสภา) ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 2 สัปดาห์ ด้วยเสียงที่เป็นเอกฉันท์ หากไม่สามารถแต่งตั้ง นรม.ได้ตามกรอบเวลาดังกล่าว อำนาจในการเลือก นรม.จะอยู่ที่รัฐสภา โดยจะต้องได้รับคะแนนเสียงอย่างน้อย 2 ใน 3 แต่หากรัฐสภายังไม่สามารถเลือก นรม.ได้ สภาประธานาธิบดีจะเป็นผู้พิจารณาบุคคลใหม่เพื่อทำหน้าที่ นรม.ต่อไป

ฝ่ายนิติบัญญัติ : รัฐสภาแบบสภาเดี่ยว คือ สภาผู้แทนราษฎร (Council of Representatives หรือ Majlis an-Nuwwab al-Iraqiyy) มีสมาชิกจำนวน 329 คน มาจากการเลือกตั้ง วาระ 4 ปี มีอำนาจในการพิจารณากฎหมายและเลือกตั้งสภาประธานาธิบดี การเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกมีขึ้นเมื่อ 30 ม.ค.2548 ส่วนการเลือกตั้งครั้งหลังสุดมีขึ้นเมื่อ 11 พ.ย.2568

ฝ่ายตุลาการ : ระบบศาล ประกอบด้วย ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา นอกจากนี้ยังมีศาลที่พิจารณาคดีเป็นการเฉพาะ เช่น ศาลแรงงาน ศาลอาญา ศาลเยาวชน และศาลศาสนา สภาตุลาการสูงสุดซึ่งประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ตุลาการอิสระ 26 คน เป็นผู้แต่งตั้งองค์คณะผู้พิพากษาศาลสูงสุดแห่งสหพันธรัฐ (จำนวน 9 คน วาระดำรงตำแหน่งตลอดชีพ) ซึ่งมีอำนาจตัดสินเฉพาะคดีที่เกี่ยวข้องกับรัฐธรรมนูญ กับองค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกา (ประธาน 1 คน รองประธาน 5 คน และผู้พิพากษาอย่างน้อย 24 คน มีห้วงเวลาทดลองงาน 1 ปี หากปฏิบัติหน้าที่เป็นที่น่าพอใจ จะได้อยู่ในตำแหน่งจนเกษียณอายุราชการที่ 63 ปี)

พรรคการเมืองสำคัญ ได้แก่ 1) Reconstruction and Development Coalition ซึ่งมีพรรค Furatayn Movement ของ นรม.มุฮัมมัด ชิยาว์ อัลซูดานี เป็นแกนนำ 2) Kurdistan Democratic Party (KDP) ของประธานาธิบดีมัสอูด บาร์ซานี ของรัฐบาลเขตปกครองตนเองเคอร์ดิสถาน (Kurdistan Regional Government-KRG) ในภาคเหนือของอิรัก 3) Progress Party หรือ Al-Takadum Movement ของนายมุฮัมมัด อัลฮัลบูซี อดีตประธานสภาผู้แทนราษฎร 4) State of Law Coalition ซึ่งมีพรรค Islamic Dawa ของอดีต นรม.นุรี อัลมาลิกี เป็นแกนนำ 5) Fatah Alliance แนวร่วมพรรคการเมืองของชาวอาหรับชีอะฮ์ที่เชื่อมโยงกับกองกำลังติดอาวุธ Popular Mobilization Forces (PMF) และมีพรรคในสังกัดที่สำคัญ อาทิ Badr Organization

ของนายฮาดี อัลอะมีรี และ Al-Sadiqoun Bloc 6) พรรค Patriotic Union of Kurdistan (PUK) ของอดีตรัฐมนตรีต่างประเทศ 7) National Wisdom Movement ของนายอัมมาร อัลอะกิม นักการศาสนาชาวอาหรับชีอะฮ์และประธานสภาอิสลามสูงสุดของอิรัก 8) Azem Alliance พรรคการเมืองของชาวอาหรับซุนนี และ 9) Alliance of Revolutionaries for Reform แนวร่วมพรรคการเมืองชาวอาหรับชีอะฮ์ ซึ่งมีพรรค Sadrist Movement ของนายมุกตะดา อัลคอดร์ นักการศาสนาชีอะฮ์เป็นแกนนำ

เศรษฐกิจ รัฐบาลอิรักมีนโยบายปฏิรูปเพื่อส่งเสริมระบบเศรษฐกิจเสรีมาตั้งแต่สมัยอดีตประธานาธิบดีซัดดัม ฮุเซน แต่ภาคเศรษฐกิจส่วนใหญ่ยังคงอยู่ภายใต้การดำเนินการของรัฐ อีกทั้งต้องพึ่งพาภาคอุตสาหกรรมน้ำมันเป็นหลัก โดยเป็นแหล่งที่มาของรายได้ภาครัฐถึง 95% ขณะที่การส่งออกน้ำมันดิบเป็นแหล่งที่มาของเงินตราต่างประเทศกว่า 80% ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลอิรักจึงมีนโยบายกำหนดเป้าหมายการเป็นผู้ผลิตน้ำมันรายใหญ่ของโลก และเริ่มให้บริษัทน้ำมันต่างชาติเข้าร่วมลงทุนในโครงการพัฒนาและผลิตน้ำมันในประเทศตั้งแต่ปี 2552 ทั้งนี้ รายงาน Iraq's Energy Outlook ของทบวงการพลังงานระหว่างประเทศ (IEA) ซึ่งเผยแพร่เมื่อ ต.ค.2555 ระบุว่า ภาคการพลังงานของอิรักมีส่วนสนับสนุนการเติบโตของอุปทานน้ำมันดิบในตลาดโลกมานานหลายทศวรรษ โดย IEA คาดการณ์ว่าอิรักจะเป็นผู้ส่งออกน้ำมันหลักของตลาดในภูมิภาคเอเชีย โดยเฉพาะจีน และจะเป็นผู้ส่งออกน้ำมันรายใหญ่อันดับ 2 ของโลกภายในปี 2573 และการผลิตน้ำมันของอิรักจะเพิ่มขึ้นถึงวันละ 8 ล้านบาร์เรล ภายในปี 2578 จากเมื่อปี 2555 ซึ่งอยู่ที่วันละ 3 ล้านบาร์เรล

ทรัพยากรธรรมชาติสำคัญ ได้แก่ น้ำมันดิบ มีปริมาณสำรองที่พิสูจน์ทราบแล้วประมาณ 145,019 ล้านบาร์เรล (อันดับ 5 ของโลก) กำลังการผลิตวันละ 3.862 ล้านบาร์เรล และส่งออกวันละ 3.364 ล้านบาร์เรล โดยอิรักเป็นผู้ผลิตน้ำมันดิบรายใหญ่อันดับ 2 ของกลุ่มประเทศผู้ส่งออกน้ำมัน (OPEC) รองจากซาอุดีอาระเบีย ก๊าซธรรมชาติ มีปริมาณสำรองที่พิสูจน์ทราบแล้ว 3.714 ล้านล้านลูกบาศก์เมตร กำลังการผลิตวันละ 11.073 ล้านลูกบาศก์เมตร แต่เป็นการผลิตเพื่อใช้ภายในประเทศทั้งหมด นอกจากนี้ ยังมีทรัพยากรแร่ธาตุ เช่น ฟอสเฟต และกำมะถัน

สกุลเงิน ตัวย่อสกุลเงิน : ดินาร์อิรัก (Iraqi Dinar-IQD)

อัตราแลกเปลี่ยนต่อดอลลาร์สหรัฐ : ประมาณ 1,316 ดินาร์อิรัก : 1 ดอลลาร์สหรัฐ

อัตราแลกเปลี่ยนต่อบาท : 40.53 ดินาร์อิรัก : 1 บาท (ต.ค.2568)

ดัชนีเศรษฐกิจสำคัญ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) : 700,590 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการปี 2568 ของ IMF)

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจ : 0.5%

ดุลบัญชีเดินสะพัด : 1,117 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการปี 2568 ของ IMF)

อัตราเงินเฟ้อ : 1.5%

รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี : 5,830 ดอลลาร์สหรัฐ

ทุนสำรองเงินตราต่างประเทศ : 100,690 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณการปี 2567 ของธนาคารโลก)

แรงงาน : 12,008,181 คน (ประมาณการปี 2567 ของธนาคารโลก)

อัตราการว่างงาน : 13%

ดุลการค้าระหว่างประเทศ : เกินดุล 13,580 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (เมื่อปี 2567 ของ WTO)

มูลค่าการส่งออก : 100,990 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้าส่งออก : ปิโตรเลียมและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม รวมถึงน้ำมัน สินค้าอุตสาหกรรม และผลิตภัณฑ์การเกษตร
 คู่ค้าส่งออกที่สำคัญ : จีน อินเดีย เกาหลีใต้ สหรัฐฯ อิตาลี กรีซ สิงคโปร์

มูลค่าการนำเข้า : 87,410 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้านำเข้า : สินค้าอุตสาหกรรม เช่น รถยนต์ เครื่องจักร เครื่องใช้ไฟฟ้า หม้อแปลงไฟฟ้า ท่อและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากเหล็ก ผลิตภัณฑ์การเกษตร เช่น แป้งสาลี ธัญพืช ข้าว น้ำตาลทราย ปิโตรเลียมและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมเวชภัณฑ์ และอื่น ๆ

คู่ค้านำเข้าที่สำคัญ : จีน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เกาหลีใต้ สหภาพยุโรป สหรัฐฯ ตุรกี

การทหาร สหรัฐฯ ปฏิรูปและปรับโครงสร้างกองทัพอิรักขนาดใหญ่ หลังการโค่นล้มอดีตประธานาธิบดีซัดดัม ฮุเซน เมื่อปี 2546 อย่างไรก็ดี การที่กลุ่ม Islamic State (IS) สามารถยึดครองพื้นที่ต่าง ๆ ในอิรักเมื่อ มิ.ย.2557 มีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากความอ่อนแอของกองทัพอิรัก ทำให้รัฐบาลอิรักต้องขอรับการสนับสนุนด้านการทหารจากประชาคมโลก เพื่อปราบปรามกลุ่ม IS เฉพาะอย่างยิ่งสหรัฐฯ ซึ่งเป็นแกนนำพันธมิตรนานาชาติในการปราบปรามกลุ่ม IS ส่งกองกำลังเข้าไปเป็นที่ปรึกษาทางทหารและฝึกกองกำลังรัฐบาลอิรักมาตั้งแต่ 15 มิ.ย.2557 อีกทั้งร่วมมือกับหลายประเทศสนับสนุนปฏิบัติการทางอากาศโจมตีกลุ่ม IS ในอิรักและซีเรีย (Operation Inherent Resolve) มาตั้งแต่ 7 ส.ค.2557 และปราบปรามกลุ่ม IS ได้สำเร็จเมื่อ ธ.ค.2560 แต่พันธมิตรนานาชาติยังคงกองกำลังจำนวนหนึ่งไว้ในอิรักจนถึงปัจจุบัน ได้แก่ สหรัฐฯ ประมาณ 2,500 นาย ตุรกี 4,000 นาย โปแลนด์ 208 นาย สเปน 180 นาย และสหราชอาณาจักร 70 นาย

ปัจจุบันกองทัพอิรักอยู่ภายใต้กำกับของกระทรวงกลาโหม ประกอบด้วย 3 เหล่าทัพ ได้แก่ ทบ. ทร. และ ทอ. กองบัญชาการกองทัพตั้งอยู่ที่กรุงแบกแดด ประธานาธิบดีอิรักเป็นผู้บัญชาการทหารสูงสุดโดยตำแหน่ง แต่เป็นตำแหน่งเชิงสัญลักษณ์ เนื่องจากอำนาจสั่งการจริงอยู่ที่ประธานเสนาธิการร่วม

ทบ. มีกำลังพลประจำการประมาณ 180,000 นาย ในจำนวนนี้รวมหน่วยต่อต้านการก่อการร้ายภารกิจหลัก คือ การเป็นกองกำลังหลักในการต่อต้านการก่อความไม่สงบในประเทศ ป้องกันแนวชายแดนรักษาความมั่นคงในเมืองและที่ตั้งทางทหาร คุ้มครองท่อส่งน้ำมัน รวมทั้งเป็นกำลังหลักในการปราบปรามกลุ่ม IS ยุทธโประพันธ์สำคัญ ได้แก่ รถถังหลัก (MBT) รุ่น M1A1 Abrams ประมาณ 100 คัน รุ่น T-72M/M1 มากกว่า 178 คัน รุ่น T-55 ประมาณ 50 คัน และรุ่น T-90S จำนวน 73 คัน ยานยนต์ลาดตระเวนหุ้มเกราะ (RECCE) รุ่นต่าง ๆ 53 คัน ยานยนต์หุ้มเกราะอเนกประสงค์ (IFV) รุ่นต่าง ๆ 650 คัน รถสายพานลำเลียงหุ้มเกราะ (APC) รุ่นต่าง ๆ มากกว่า 1,592 คัน ยานยนต์ใต้น้ำไร้คนขับ (AUV) รุ่น Akrep มากกว่า 400 คัน รุ่น Commando จำนวน 20 คัน รุ่น T-Kat จำนวน 108 คัน และรุ่น M-ATV อีกจำนวนหนึ่ง ยานยนต์หุ้มเกราะกู้ภัย (ARV) รุ่นต่าง ๆ มากกว่า 222 คัน อาวุธปล่อยนำวิถีต่อต้านรถถัง (MSL) แบบ MANPATS รุ่น 9K135 Kornet จำนวนหนึ่ง ปืนใหญ่อัตตาจร (SP) ขนาดต่าง ๆ มากกว่า 48 กระบอก ปืนใหญ่ลากจูง (TOWED) ขนาดต่าง ๆ มากกว่า 60 กระบอก เครื่องยิงจรวดหลายลำกล้อง (MRL) ขนาดและรุ่นต่าง ๆ มากกว่า 6 กระบอก เครื่องยิงลูกระเบิด (MOR) ขนาดและรุ่นต่าง ๆ มากกว่า 950 เครื่อง เฮลิคอปเตอร์โจมตี (ATK) รุ่น Mi-35M Hind จำนวน 6 เครื่อง และยังมีรุ่น Mi-28NE จำนวน 11 เครื่อง รุ่น Mi-28UB จำนวน 4 เครื่อง และรุ่น Mi-35M Hind อีก 15 เครื่องที่ไม่ได้นำมาใช้งาน เฮลิคอปเตอร์อเนกประสงค์ (MRH) รุ่น SA342 Gazelle มากกว่า 4 เครื่อง รุ่น Bell IA407 จำนวน 17 เครื่อง รุ่น HI135M จำนวน 23 เครื่อง และรุ่น Mi-17 Hip จำนวน 7 เครื่อง เฮลิคอปเตอร์ตรวจการณ์ (ISR) รุ่น OH-58C จำนวน 10 เครื่อง เฮลิคอปเตอร์ลำเลียง (TPT) รุ่น Bell 205 จำนวน 16 เครื่อง รุ่น Bell 206B3 จำนวน 10 เครื่อง รุ่น Bell T407 มากกว่า 18 เครื่อง อากาศยานไร้คนขับ

สำหรับภารกิจโจมตีและสอดแนม รุ่น CH-4 จำนวน 12 เครื่อง อาวุธปล่อยแบบอากาศสู่พื้น (ASM) รุ่น 9K114 Shturm รุ่น AGR-20A รุ่น AR-1 และรุ่น Ingwe (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน)

ทร. เดิมใช้ชื่อว่า กองกำลังป้องกันชายฝั่ง (Iraqi Coastal Defense Force-ICDF) แต่เปลี่ยนชื่อเป็น ทร. อย่างเป็นทางการเมื่อ 12 ม.ค.2548 ภารกิจหลัก คือ การปกป้องน่านน้ำ แนวชายฝั่ง และทรัพยากรทางทะเล เฉพาะอย่างยิ่งการปราบปรามการลักลอบขนน้ำมันและอาวุธเถื่อน มีกำลังพลประมาณ 3,000 นาย ในจำนวนนี้ยังไม่รวมนาวิกโยธินจำนวน 1,000 นาย มีฐานทัพเรือสำคัญเพียงแห่งเดียวตั้งอยู่ที่เมือง Um Qasr ทางภาคใต้ ขณะที่กองบัญชาการ ทร. ตั้งอยู่ที่ Camp Victory ในกรุงแบกแดด โดย ทร.มีแผนสร้างฐานทัพเรือขนาดใหญ่แห่งใหม่ที่ท่าเรือ Al Faw ในเมืองบัสเราะห์ทางภาคใต้ และย้ายกองบัญชาการ ทร.ไปยังฐานทัพเรือดังกล่าว ยุทธโศปกรณ์สำคัญ ได้แก่ เรือตรวจการณ์เร็ว (PCF) ชั้น Musa ibn Nusayr จำนวน 1 ลำ เรือตรวจการณ์นอกชายฝั่ง (PCO) ชั้น Al Basrah จำนวน 2 ลำ เรือตรวจการณ์ใกล้ชายฝั่ง (PCC) ชั้น Fateh จำนวน 4 ลำ เรือตรวจการณ์ (PB) ชั้น Swiftships 35 จำนวน 12 ลำ ชั้น Predator จำนวน 5 ลำ และชั้น Al Faw จำนวน 3 ลำ เรือเร็วตรวจการณ์ลำน้ำ (PBR) ชั้น Type-200 จำนวน 2 ลำ และชั้น Type-2010 จำนวน 4 ลำ

ทอ. จัดตั้งขึ้นใหม่เมื่อปี 2547 และยังคงได้รับการฟื้นฟูให้กลับมาเข้มแข็ง โดยพึ่งพาความช่วยเหลือด้านการฝึกอบรมและยุทธโศปกรณ์ส่วนใหญ่จากสหรัฐฯ เนื่องจากเครื่องบินของอิรักจำนวนมากถูกทำลายในช่วงสงครามอิรัก เมื่อปี 2546 ปัจจุบัน ทอ. มีกำลังพลประมาณ 5,000 นาย ในจำนวนนี้ยังไม่รวมกองกำลังป้องกันภัยทางอากาศ (Air Defense Command) ประมาณ 5,000 นาย โดย ทอ.มีแผนจะเพิ่มกำลังพลเป็น 18,000 นาย และจัดหาอากาศยานมาประจำการให้ได้ 550 เครื่อง เฉพาะอย่างยิ่งหลังจากกลุ่ม IS บุกยึดพื้นที่ต่าง ๆ ในอิรักเมื่อปี 2557 ทำให้อิรักต้องเร่งจัดหาอากาศยานมาประจำการเพิ่ม เพื่อสนับสนุนปฏิบัติการโจมตีทางอากาศต่อกลุ่ม IS ภารกิจหลักของ ทอ. คือ การลาดตระเวนและการขนส่งทางอากาศเพื่อสนับสนุนปฏิบัติการของ ทบ. อากาศยานที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องบินขับไล่และโจมตีภาคพื้นดิน (FGA) รุ่น F-16C/D จำนวน 32 เครื่อง เครื่องบินโจมตี (ATK) รุ่น L-159A จำนวน 10 เครื่อง รุ่น L-159T1 จำนวน 1 เครื่อง รุ่น Su-25/Su-25K/Su-25UBK มากกว่า 19 เครื่อง เครื่องบินตรวจการณ์และลาดตระเวน (ISR) รุ่น Cessna AC-208B จำนวน 2 เครื่อง รุ่น SB7L-360 จำนวน 2 เครื่อง และรุ่น Beech 350ER จำนวน 6 เครื่อง เครื่องบินลำเลียง (TPT) รุ่น C-130J-30 จำนวน 6 เครื่อง และรุ่น An-32B จำนวน 6 เครื่อง รุ่น Beech 350 จำนวน 1 เครื่อง รุ่น Cessna 208B จำนวน 5 เครื่อง และรุ่น Cessna 172 จำนวน 9 เครื่อง อาวุธปล่อยแบบอากาศสู่อากาศ (AAM) รุ่น AIM-9L/M อาวุธปล่อยนำวิถีแบบ Semi-Active RADAR Homing (SARH) AIM-7M Sparrow อาวุธปล่อยแบบอากาศสู่พื้น (ASM) รุ่น AGM-114 Hellfire และระเบิดนำวิถีด้วยเลเซอร์ รุ่น GBU-10 Paveway II รุ่น GBU-12 Paveway II (ไม่ปรากฏข้อมูลจำนวน)

นอกจากนี้ ยังมีกองกำลังสำคัญอื่น ๆ ได้แก่

- กองกำลังปฏิบัติการพิเศษ (Iraqi Special Operation Force) ในกำกับของสำนักต่อต้านการก่อการร้าย ขึ้นตรงต่อ นรม. มีกำลังพลทั้งชุดนี้และชีอะฮ์ประมาณ 18,000 นาย ได้รับการฝึกอย่างดี และมีอาวุธทันสมัย ทำหน้าที่กวาดล้างกลุ่มก่อการร้ายในอิรัก

- กองกำลังติดอาวุธ Popular Mobilisation Forces (PMF) หรือ Al-Hashd Al-Sha'abi ตั้งขึ้นเมื่อปี 2557 อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของสำนักงาน นรม. มีสถานะเทียบเท่ากับ Iraqi Special Operation Force และได้รับการสนับสนุนจากอิหร่าน กำลังพลประมาณ 180,000 นาย เป็นกองกำลังที่รวบรวมกลุ่มติดอาวุธในอิรักประมาณ 40 กลุ่ม เพื่อร่วมกับกองกำลังรัฐบาลต่อสู้กับกลุ่ม IS ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มติดอาวุธชีอะฮ์ที่สำคัญ เช่น กลุ่ม Badr Organisation กลุ่ม Kataib Hezbollah กลุ่ม Kataib Imam Ali กลุ่ม Kataib Sayyid al-Shuhada ที่เหลือเป็นชาวเคิร์ด กลุ่มติดอาวุธซุนนี คริสต์ และชาวเยซีดี (ชนกลุ่มน้อยทางเหนือของอิรัก)

- กองกำลัง Peshmerga (แนวร่วมก๊อตา) ของรัฐบาลเขตปกครองตนเองเคอร์ดิสถาน (Kurdistan Regional Government-KRG) ในภาคเหนือของอิรัก กำลังพลประมาณ 300,000 นาย
- กองกำลังที่อยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของกระทรวงมหาดไทย ได้แก่ กองกำลังรักษาความปลอดภัยภายในประเทศ กำลังพลประมาณ 36,000 นาย และกองกำลังป้องกันชายแดน กำลังพลประมาณ 50,000 นาย

ปัญหาด้านความมั่นคง

การก่อการร้ายจากกลุ่ม IS ซึ่งมีสมาชิกส่วนใหญ่เป็นชาวอาหรับซุนนีที่ต่อต้านรัฐบาลอิรัก ซึ่งนำโดยชาวอาหรับชีอะฮ์ ยังเป็นหนึ่งในปัญหาท้าทายด้านความมั่นคงที่สำคัญที่สุดของอิรัก แม้ว่าความรุนแรงของปัญหาลดระดับลงตั้งแต่ปี 2560 หลังจากอิรักและกองกำลังพันธมิตรสามารถยึดเมืองหลายแห่งในอิรักที่ตกอยู่ในการครอบครองของกลุ่ม IS กลับคืนมาได้ทั้งหมด แต่กลุ่ม IS ยังมีศักยภาพในการโจมตีและเป็นภัยคุกคามที่รัฐบาลอิรักและโลกต้องเผชิญต่อไป โดยหน่วยงานความมั่นคงของอิรักประเมินว่า กลุ่ม IS ยังมีขบวนการฝังตัว (sleeper cells) สมาชิก และนักรบ รวมทั้งสิ้นประมาณ 1,000 คน หลบซ่อนอยู่ในพื้นที่ทางภาคตะวันตก (ส่วนใหญ่เป็นทะเลทรายซึ่งปฏิบัติการทางทหารภาคพื้นดินเข้าไปไม่ถึง) และภาคเหนือของอิรัก ขณะที่ Analytical Support and Sanctions Monitoring Team ของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UNSC) เผยแพร่รายงานเมื่อ 22 ก.ค.2567 ประเมินว่า ยังมีนักรบและสมาชิกกลุ่ม IS เคลื่อนไหวในอิรักและซีเรียประมาณ 1,500-3,000 คน จากที่เคยมีประมาณ 30,000 คน

นอกจากนี้ การที่อิรักได้รับการสนับสนุนทางทหารจากหลายฝ่าย ในหวังที่ท่าสงครามปราบปรามกลุ่ม IS ทั้งจากกองกำลังติดอาวุธชาวชีอะฮ์และชาวเคิร์ดในอิรัก และจากนานาชาติ โดยเฉพาะสหรัฐฯ และพันธมิตรตะวันตกอื่น ๆ รวมถึงกองกำลัง Qods Force สังกัดกองกำลังพิทักษ์การปฏิวัติอิสลาม (Islamic Revolutionary Guard Corps-IRGC) ของอิหร่าน ยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้บทบาทของกลุ่มการเมืองชีอะฮ์ในอิรักเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

สมาชิกองค์การระหว่างประเทศ ABEDA, AFESD, AMF, CAEU, CICA, FAO, G-77, IAEA, IBRD, ICAO, ICRM, IDA, IDB, IFAD, IFC, IFRCs, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IPU, ISO, ITSO, ITU, LAS, MIGA, NAM, OAPEC, OIC, OPCW, OPEC, PCA, UN, UNCTAD, UNESCO, UNIDO, UNWTO, UPU, WCO, WFTU, WHO, WIPO, WMO นอกจากนี้ ยังเป็นผู้สังเกตการณ์ของ WTO

วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความสนใจการค้นคว้าวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยรัฐบาลให้งบประมาณสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพและการวางแผนสร้างขีดความสามารถของประเทศในหลายด้านพร้อมกัน อิรักมีสถาบันที่ให้ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีหลายแห่ง แต่ผลจากสงครามทำให้ขาดแคลนงบประมาณในการฟื้นฟูสถาบันวิจัยของอิรักซึ่งส่วนใหญ่เป็นสถาบันวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์

การขนส่งและโทรคมนาคม มีท่าอากาศยาน 73 แห่ง ลานจอดเฮลิคอปเตอร์ 10 แห่ง โดยมีท่าอากาศยานนานาชาติสำคัญ ได้แก่ Baghdad International Airport ในกรุงแบกแดด Najaf International Airport ในเมืองนะญาฟ บริเวณภาคกลางตอนล่างห่างจากแบกแดดประมาณ 160 กม. Basrah International Airport ในเมืองบัสเราะฮ์ ทางภาคใต้ Erbil International Airport ในเมืองเออร์บิล ทางภาคเหนือ การขนส่งทางน้ำ

มีท่าเรือสำคัญส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในภาคใต้ ได้แก่ ท่าเรือ Al Basrah ท่าเรือ Khwaraz Zubayr ท่าเรือ Um Qasr และท่าเรือ Al Faw (ที่เมืองบัตเราะฮ์อยู่ระหว่างก่อสร้าง) เส้นทางคมนาคมทางบก มีถนนระยะทาง 59,623 กม. ทางรถไฟระยะทาง 2,272 กม. ท่อส่งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมระยะทาง 10,437 กม. การโทรคมนาคม มีโทรศัพท์พื้นฐานให้บริการประมาณ 2.392 ล้านเลขหมาย โทรศัพท์เคลื่อนที่ประมาณ 43.688 ล้านเลขหมาย จำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 60% ของประชากรในประเทศ (ประมาณการปี 2565 ของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ) รหัสประเทศสำหรับโทรศัพท์ทางไกลระหว่างประเทศ +964 รหัสอินเทอร์เน็ต .iq

การเดินทาง สายการบินของไทยไม่มีเที่ยวบินตรงระหว่างกรุงเทพฯ-แบกแดด ขณะที่สายการบินอิรักไม่มีเที่ยวบินตรงมาไทยเช่นกัน แต่สามารถใช้บริการสายการบินอื่น เช่น Qatar Airways ของกาตาร์ (ระยะเวลาการบิน 11 ชม. 55 นาที รวมเวลาแวะพักที่โดฮา กาตาร์) Emirates ของสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (ระยะเวลาการบิน 11 ชม. 55 นาที รวมเวลาแวะพักที่ดูไบ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์) Gulf Air ของบาห์เรน (ระยะเวลาการบิน 18 ชม. รวมเวลาแวะพักที่มานามา บาห์เรน) นักท่องเที่ยวไทยที่เดินทางไปอิรักต้องขอรับการตรวจลงตราหนังสือเดินทาง

สถานการณ์สำคัญที่น่าติดตาม

1) การจัดตั้งรัฐบาลใหม่ให้มีเสถียรภาพ ภายหลังจากเลือกตั้งเมื่อ 11 พ.ย.2568 ที่ยังมีความเสี่ยงจากปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มการเมืองชาวอิรักที่แตกแยกเป็นหลายฝ่าย รวมถึงการชุมนุมประท้วงของชาวอิรักซึ่งเกิดขึ้นเป็นระยะ เนื่องจากความไม่พอใจรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาการทุจริต ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ ปัญหาการว่างงานสูง และความล่าช้าในการฟื้นฟูระบบสาธารณสุขโลก เฉพาะอย่างยิ่งน้ำประปาและไฟฟ้าที่ได้รับผลกระทบจากสงครามปราบปรามกลุ่ม Islamic State (IS)

2) ภัยคุกคามจากการถอนทหารสหรัฐฯ ออกจากอิรักตามข้อตกลงสหรัฐฯ-อิรัก ที่สหรัฐฯ ประกาศจะยุติภารกิจปราบปรามกลุ่ม IS และทยอยถอนกำลังออกจากอิรักภายในปี 2569 ซึ่งอาจเปิดช่องให้กลุ่ม IS กลับเข้าไปเคลื่อนไหวหรือขยายอิทธิพลในอิรักอีกครั้ง ขณะเดียวกัน อิรักยังมีความท้าทายจากการพยายามรักษาอำนาจอธิปไตยไม่ให้ตกเป็นพื้นที่ก่อเหตุโจมตีบุคคลหรือผลประโยชน์ระหว่างคู่ขัดแย้งใด ๆ อีก เฉพาะอย่างยิ่งระหว่างอิหร่านกับสหรัฐฯ ดังเช่นกรณีที่สหรัฐฯ เคยสังหารพลโท กอซิม สุลัยมานี ผู้บัญชาการ Qods Force ของอิหร่าน บริเวณใกล้ท่าอากาศยานนานาชาติกรุงแบกแดดของอิรักเมื่อ 3 ม.ค.2563

ความสัมพันธ์ไทย-อิรัก

ไทยและอิรักสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกันเมื่อ 24 พ.ค.2499 แต่ในห้วงที่เกิดสงครามอิรักเมื่อปี 2546 ทางอิรักตัดสินใจปิดที่ทำการ สอท.อิรัก ประจำประเทศไทย ขณะที่เจ้าหน้าที่ สอท.ไทย ณ กรุงแบกแดด พยายามออกจากอิรักเมื่อ มี.ค.2546 และจัดตั้งสำนักงานชั่วคราวในกรุงอัมมาน จอร์แดน โดยยังมีเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นดูแลอาคาร สอท.ในกรุงแบกแดด ปัจจุบันไทยกำหนดให้ สอท. ณ กรุงอัมมาน มีเขตอาณาครอบคลุมถึงอิรัก ส่วนอิรักยังไม่เปิดทำการ สอท.ในกรุงเทพฯ เช่นกัน และกำหนดให้ สอท.อิรัก ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ มาเลเซีย มีเขตอาณาครอบคลุมถึงไทย

ด้านการค้า ทั้งสองฝ่ายจัดตั้งคณะกรรมการร่วมด้านการค้า (Joint Trade Committee-JTC) เมื่อปี 2527 โดยอิรักเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมครั้งแรกและครั้งที่ 2 ที่กรุงแบกแดด เมื่อปี 2531 และปี 2543 ตามลำดับ ส่วนไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมครั้งที่ 3 เมื่อปี 2545 แต่หลังจากเกิดสงครามอิรักเมื่อปี 2546 และการสู้รบกับกลุ่ม IS ในอิรักระหว่างปี 2556-2558 ส่งผลให้การจัดการประชุม JTC ไทย-อิรัก หยุดชะงักไปจนสถานการณ์ในอิรักเริ่มคลี่คลายเมื่อห้วงปี 2559 ทั้งสองฝ่ายจึงจัดการประชุม JTC ครั้งที่ 4 ที่ไทย

ระหว่าง 28-29 พ.ค.2559 โดยมีผู้แทนระดับ รัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลของแต่ละฝ่ายเป็นประธานร่วม (ฝ่ายไทย คือ รัฐมนตรีพาณิชย์ ฝ่ายอิรัก คือ รัฐมนตรีการค้า) ทั้งนี้ อิรักเคยเป็นตลาดที่สำคัญแห่งหนึ่งของไทยในตะวันออกกลางก่อนเกิดสงครามอิรัก เฉพาะอย่างยิ่งในช่วง 8 เดือนแรกของปี 2556 อิรักเป็นตลาดส่งออกข้าวอันดับ 1 ของไทย จนกระทั่งเมื่อ ส.ค.2556 อิรักตรวจพบว่า ไทยส่งมอบข้าวคุณภาพต่ำกว่าที่ตกลงในสัญญา จึงระงับสัญญาประมูลข้าวจากไทย กอปรกับเกิดสถานการณ์วุ่นวายในอิรักตั้งแต่ปลายปี 2556 และการที่อิรักต้องสู้รบกับกลุ่ม IS ตั้งแต่กลางปี 2557 ส่งผลให้ปริมาณการส่งออกข้าวไทยไปอิรักห้วงปี 2557-2558 ลดลงเหลือเพียงปีละ 7 แสนตัน จากเดิมที่เคยส่งออกปีละ 8-9 แสนตัน

ห้วงปี 2558-2559 ผู้ส่งออกข้าวไทยไม่สามารถชนะการประมูลขายข้าวให้รัฐบาลอิรัก เนื่องจาก รัฐบาลอิรักยังไม่มั่นใจคุณภาพข้าวไทย โดยที่ผ่านมาไทยพยายามฟื้นฟูความเชื่อมั่นในคุณภาพข้าวไทย อาทิ การเชิญ รัฐมนตรีพาณิชย์อิรักเข้าร่วมงาน Thailand Rice Convention 2017 (TRC 2017) ที่ไทยจัดขึ้น ระหว่าง 28-30 พ.ค.2560 และการที่สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทยและสำนักมาตรฐานกระทรวงพาณิชย์ของไทย ให้คำมั่นว่าจะควบคุมดูแลคุณภาพข้าวที่จะส่งออกไปอิรักอย่างเคร่งครัด ส่งผลให้รัฐบาลอิรักเริ่มกลับมานำเข้าข้าวจากไทย ตั้งแต่ปี 2562 โดยมีหน่วยงาน Grain Board ภายใต้การควบคุมของกระทรวงพาณิชย์อิรัก รับผิดชอบการทำสัญญาประมูลเพื่อนำข้าวจากประเทศต่าง ๆ รวมทั้งไทย ทั้งนี้ เมื่อปี 2567 อิรักเป็นตลาดส่งออกข้าวอันดับ 2 ของไทยในตลาดโลก รองจากอินโดนีเซีย และเป็นอันดับ 1 ในตลาดภูมิภาคตะวันออกกลาง ขณะที่ห้วง ม.ค.-ก.ค.2568 ไทยส่งออกข้าวไปอิรักมากเป็นอันดับ 1 ของปริมาณส่งออกข้าวไทยทั้งหมด (ข้อมูลเมื่อ ก.ย.2568 ของสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย)

การค้าไทย-อิรัก เมื่อปี 2567 มีมูลค่า 1,166.54 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (41,075.19 ล้านบาท) เพิ่มขึ้นจากปี 2566 ที่มีมูลค่า 901.46 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (31,002.30 ล้านบาท) โดยเมื่อปี 2567 ไทยส่งออกมูลค่า 1,163.22 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (40,954.88 ล้านบาท) นำเข้า 3.32 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (120.31 ล้านบาท) ไทยเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้า 1,159.90 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (40,834.57 ล้านบาท) ส่วนการค้าไทย-อิรัก ในห้วง ม.ค.-ส.ค.2568 มีมูลค่า 733.08 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (24,400.09 ล้านบาท) ลดลงจากห้วงเดียวกันของปี 2567 โดยไทยส่งออกมูลค่า 731.02 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (24,329.52 ล้านบาท) นำเข้า 2.06 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (70.58 ล้านบาท) และไทยยังคงเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้า

สินค้าส่งออกสำคัญของไทยเมื่อปี 2567 ได้แก่ ข้าว ัญชูพืช รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ตู้เย็น ตู้แช่แข็งและส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์ยาง เครื่องปรับอากาศ เครื่องซักผ้า เครื่องซักแห้งและส่วนประกอบ กระจกและผลิตภัณฑ์กระจก เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบอื่น ๆ ผลิตภัณฑ์พลาสติก เครื่องดื่ม ไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ อากาศยาน ยานอวกาศ และส่วนประกอบ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล

สินค้านำเข้าสำคัญจากอิรักเมื่อปี 2567 ได้แก่ เครื่องบิน เครื่องร่อน อุปกรณ์การบินและส่วนประกอบ เครื่องเพชรพลอย อัญมณี เงินแท่งและทองคำ น้ำมันดิบ ผัก ผลไม้และของปรุงแต่งที่ทำจากผัก ผลไม้ สัตว์มีชีวิตไม่ได้ทำพันธุ์ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เสื้อผ้าสำเร็จรูป ผลิตภัณฑ์พลาสติก กระจก แก้ว และผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์สิ่งทออื่น ๆ ผลิตภัณฑ์โลหะ สิ่งพิมพ์ ส่วนประกอบและอุปกรณ์รถจักรยานยนต์ และรถจักรยาน เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ และเครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน

ห้วง ม.ค.-ส.ค.2568 มีชาวอิรักเดินทางเข้าไทยประมาณ 8,632 คน (ข้อมูลเมื่อ ก.ย.2568 ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา) ส่วนชาวไทยที่พำนักในอิรัก เมื่อปี 2568 มีจำนวนประมาณ 160 คน ส่วนใหญ่เป็นวิศวกรสนามบินที่เมืองนะญาฟ ทางภาคกลางของอิรัก และพนักงานร้านนวดสปาในเมืองเออร์บิล ของเขตปกครองตนเองเคอร์ดิสถาน (KRG) ทางภาคเหนือของอิรัก ส่วนที่เหลือเป็นคู่สมรสชาวต่างชาติที่พำนัก

ในกรุงแบกแดด ทั้งนี้ ไม่เคยปรากฏรายงานว่า มีชาวไทยได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิตจากเหตุรุนแรงในอิรัก โดยเฉพาะในช่วงสงครามปราบปรามกลุ่ม IS ในอิรักระหว่างปี 2556-2560

ข้อตกลงสำคัญระหว่างไทยกับอิรัก คือ ความตกลงว่าด้วยการค้าไทย-อิรัก ลงนามเมื่อปี 2527 ที่กรุงเทพฯ และมีความตกลงที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาจัดทำ ได้แก่ ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยของอิรัก-ไทย ค้างอยู่ตั้งแต่ปี 2545 ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านวัฒนธรรมและวิทยาศาสตร์ระหว่างอิรัก-ไทย ที่ค้างอยู่ตั้งแต่ปี 2545 และความตกลงทางวัฒนธรรมระหว่างไทยกับอิรัก ที่ค้างอยู่ตั้งแต่ปี 2542

นายมุฮัมมัด ชียาร์ อัสดานี
(Mohammed Shia al-Sudani)

ตำแหน่ง	นายกรัฐมนตรีอิรัก
เกิด	4 มี.ค.2513 (อายุ 56 ปี/ปี 2569) ที่ จังหวัด Maysan ทางตะวันออกเฉียงใต้ของอิรัก ติดชายแดนอิหร่าน
ศาสนา	อิสลาม (ชีอะฮ์)
สถานภาพทางครอบครัว	สมรสแล้ว มีบุตรชาย 4 คน
การศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> ปี 2535 - ปริญญาตรี ด้านวิทยาศาสตร์การเกษตร มหาวิทยาลัยแบกแดด ปี 2537 - ปริญญาโท ด้านการจัดการโครงการ มหาวิทยาลัยแบกแดด
ประวัติการทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> ปี 2537 - หัวหน้าสำนักงานการเกษตรประจำเมือง Kumait จังหวัด Maysan และอีกหลายเมือง - หัวหน้าโครงการวิจัยแห่งชาติด้านอาหารและการเกษตรในอิรักของสหประชาชาติ ปี 2546 - หลังจากสหรัฐฯ โค่นล้มอดีตประธานาธิบดีซัดดัม ฮุเซน ได้สำเร็จ ทำงานเป็นผู้ประสานงานระหว่างรัฐบาลชั่วคราว (Coalition Provisional Authority-CPA) ของชาวอิรัก กับฝ่ายบริหาร จังหวัด Maysan ปี 2547 - ได้รับแต่งตั้งเป็นนายกเทศมนตรีเมือง Amarah จังหวัด Maysan ปี 2548 - ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัด Maysan ปี 2552 - ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาจังหวัด Maysan อีกสมัย ก่อนได้รับแต่งตั้งจากสภาจังหวัด Maysan ให้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการจังหวัด Maysan

ประวัติทางการเมือง

ปี 2553-2557

- รมว.กระทรวงสิทธิมนุษยชน ในรัฐบาล นรม.นุรี อัลมาลิกี

ปี 2557

- รักษาการตำแหน่ง รมว.กระทรวงการคลัง

- รักษาการตำแหน่ง รมว.กระทรวงการโยกย้ายถิ่นฐานและการพลัดถิ่น

- รักษาการตำแหน่ง รมว.กระทรวงสังคมและแรงงาน

ปี 2558

- รักษาการตำแหน่ง รมว.กระทรวงการค้า

ปี 2559

- รักษาการตำแหน่ง รมว.กระทรวงอุตสาหกรรมและแร่

ปี 2563

- ลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรค Islamic Dawa

ปี 2565-ปัจจุบัน

- ได้รับมอบหมายจากประธานาธิบดีอับดุลละฎีฟ เราะซีดี ให้ทำหน้าที่จัดตั้งรัฐบาล โดยรัฐสภามีมติเมื่อ 27 ต.ค.2565 รับรองรายชื่อ ครม. ตามที่นายอัสซูดานี เสนอ และสาบานตนเข้ารับตำแหน่ง นรม.อิรักคนใหม่อย่างเป็นทางการเมื่อ 28 ต.ค.2565

ข้อมูลอื่น ๆ ที่น่าสนใจ

- ขณะอายุ 10 ปี บิดาและสมาชิกครอบครัวอีก 5 คน ถูกรัฐบาลอดีตประธานาธิบดีซัดดัม ฮุเซน ของอิรัก ซึ่งเป็นชนนี ประหารชีวิตในข้อหาเป็นสมาชิกพรรค Islamic Dawa ของชาวชีอะฮ์ซึ่งใกล้ชิดกับอิหร่าน และเป็นพรรคการเมืองผิดกฎหมาย

- เคยเข้าร่วมการลุกฮือของชาวชีอะฮ์ในอิรักเพื่อต่อต้านรัฐบาลอิรัก หลังจากสงครามอ่าวปี 2534 (อิรักรุกรานคูเวต) ยุติลง

- เริ่มทำงานด้านการเมือง โดยเป็นสมาชิกพรรค Islamic Dawa อย่างเป็นทางการเมื่อปี 2553

- ไม่เคยลี้ภัยออกจากอิรักในหวังที่รัฐบาลอดีตประธานาธิบดีซัดดัม ฮุเซน ใช้กำลังปราบปรามชาวชีอะฮ์ ซึ่งต่างจากบุคคลอื่น ๆ ที่ลี้ภัยออกนอกประเทศ อาทิ นรม.มุศฎาะฟา อัลกาซิมิ ที่ลี้ภัยไปสหราชอาณาจักรและได้รับสัญชาติอังกฤษ

- เคยได้รับการเสนอชื่อให้รัฐสภาอิรักลงมติเลือกผู้ดำรงตำแหน่ง นรม.คนใหม่เมื่อปี 2562 แทน นรม. อาดีล อับดุลมะห์ดี ที่ลาออก แต่รัฐสภาเลือกนายมุศฎาะฟา อัลกาซิมิ ให้ดำรงตำแหน่ง นรม.ในหวังดังกล่าว

คณะรัฐมนตรีอิรัก

ประธานาธิบดี	Abdul Latif Rashid
รองประธานาธิบดี	-ว่าง-
รองประธานาธิบดี	-ว่าง-
รองประธานาธิบดี	-ว่าง-
ประธานรัฐสภา	Mahmoud al-Mashhadani
นรม.	Mohammed Shia Al-Sudani
รอง นรม. และ รมว.กระทรวงการต่างประเทศ	Fuad Hussein
รอง นรม. และ รมว.กระทรวงการวางแผน	Dr. Muhammad Ali Tamim
รมว.กระทรวงน้ำมัน	Hayan Abdul Ghani
รมว.กระทรวงการคลัง	Taif Sami Mohammed
รมว.กระทรวงกลาโหม	Thabet Muhammad Al-Abbasi
รมว.กระทรวงมหาดไทย	Abdul Amir al-Shammari
รมว.กระทรวงสาธารณสุข	Salih Al-Hasnawi
รมว.กระทรวงการย้ายถิ่นฐานและผู้อพยพ	Evan Faeq Jabro
รมว.กระทรวงคมนาคม	Razzaq Muhaybis al-Saadawi
รมว.กระทรวงทรัพยากรน้ำ	Aoun Diab Abdullah
รมว.กระทรวงแรงงานและกิจการสังคม	Ahmed Al-Asadi
รมว.กระทรวงเยาวชนและกีฬา	Ahmed Muhammed Al-Mubarqa'a
รมว.กระทรวงศึกษาธิการ	Ibrahim Namis Yassin
รมว.กระทรวงพาณิชย์	Atheel al-Ghurairi
รมว.กระทรวงยุติธรรม	Khaled Salam Saeed Shwani
รมว.กระทรวงการไฟฟ้า	Ziad Ali Fadel
รมว.กระทรวงการสื่อสาร	Hiyam Al-Yasiri
รมว.กระทรวงเกษตร	Abbas Jabr Al-Maliki
รมว.กระทรวงการอุดมศึกษาและการวิจัยทางวิทยาศาสตร์	Dr. Naim Al-Aboudi
รมว.กระทรวงอุตสาหกรรมและแร่ธาตุ	Khalid Battal Al-Najim
รมว.กระทรวงวัฒนธรรม การท่องเที่ยว และโบราณสถาน	Ahmed Al Fakkak
รมว.กระทรวงการก่อสร้าง การเคหะ และเทศบาล	Bangen Abdullah Rekani
รมว.กระทรวงสิ่งแวดล้อม	Dr. Hallo Mustafa Kaka Radha Al Askari

(พ.ย.2568)